

PREZES

REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 30 sierpnia 2013 r.

Znak: WK-6100/17/4/13

Pan
Tomasz Kucharski
Wójt Gminy
Olsztyn

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 20 maja do 27 czerwca 2013 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Olsztyn za okres od 1 stycznia 2009 r. do 27 czerwca 2013 r. Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli podpisanym w dniu 8 lipca 2013 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113).

W zakresie dochodów z tytułu podatków:

– *W latach 2009 - 2013 do dnia zakończenia kontroli, tj. 27 czerwca 2013 r., nieprawidłowo przeprowadzono czynności sprawdzające deklaracje na podatek od nieruchomości dla dwóch podatników prowadzących działalność gospodarczą o numerach kart kontowych 4968 i 4923, czym naruszono art. 272 pkt 3 oraz art. 274a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.).*

- *Podatnik o nr karty kontowej 4968, zgodnie z umową najmu lokalu użytkowego z dnia 28 sierpnia 2007 r., wynajmuje od Gminy Olsztyn lokal użytkowy o pow. 52,70 m² znajdujący się w budynku stanowiącym własność komunalną Gminy Olsztyn. W złożonych deklaracjach na podatek od nieruchomości na lata 2010 - 2013 podatnik oprócz powierzchni wynajmowanego lokalu wykazał powierzchnię gruntów 52,70 m² jako powierzchnię gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Powierzchnia gruntu nie wynikała z treści umowy najmu lokalu użytkowego ani innych dokumentów przedłożonych do kontroli.*

W 2009 r. zgodnie z decyzją Znak sprawy: Nr 3110-77/4968/1/09 z dnia 7 grudnia 2009 r. w sprawie określenia wysokości podatku od nieruchomości na 2009 r., jako podstawę opodatkowania oprócz powierzchni wynajmowanego lokalu użytkowego przyjęto powierzchnię gruntów związanych z działalnością gospodarczą 52,70 m². Zgodnie ze

złożonymi deklaracjami na podatek od nieruchomości na lata 2010 - 2013 wysokość podatku wyniosła: w 2010 r. 963,00 zł (za lokal 927,52 zł, za grunt 35,83 zł), w 2011 r. 989,00 zł (za lokal 951,76 zł, za grunt 36,89 zł), w 2012 r. 1033,00 (za lokal 991,81 zł, za grunt 41,11 zł), w 2013 r. 1075,00 zł (za lokal 1031,34 zł, za grunt 43,74 zł).

Skutkiem powyższego było zawyżenie wymiaru podatku od nieruchomości: w 2009 r. w wysokości 34,78 zł, w 2010 r. w wysokości 35,83 zł, w 2011 r. w wysokości 36,89 zł, w 2012 r. w wysokości 41,11 zł, w 2013 r. w wysokości 43,74 zł.

- Podatnik o nr karty kontowej 4923, zgodnie z dwoma umowami o najem lokalu użytkowego z dnia 1 kwietnia 2001 r., od Gminy Olsztyn wynajmował lokale użytkowe:
 - o powierzchni 15,00 m² znajdujący się w budynku Urzędu Gminy w Olsztynie;
 - o powierzchni 15,00 m² znajdujący się w budynku Gminnego Ośrodka Kultury w Olsztynie.

W złożonych deklaracjach na podatek od nieruchomości na lata 2009 - 2012 podatnik oprócz powierzchni wynajmowanych lokali wykazał powierzchnię gruntów 30,00 m² jako powierzchnię gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Powierzchnia gruntu nie wynika z treści umów ani innych dokumentów przedłożonych do kontroli.

Pismem nr BRS/ZD/266/2012 z dnia 23 marca 2012 r. podatnik z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia rozwiązał ww. umowę najmu lokalu użytkowego położonego w budynku Gminnego Ośrodka Kultury w Olsztynie. Umowa uległa rozwiązaniu z dniem 30 czerwca 2012 r. W złożonej korekcie deklaracji na podatek od nieruchomości na 2012 r. podatnik wykazał pomniejszoną powierzchnię użytkową budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej o 15,00 m² oraz powierzchnię gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej również o 15,00 m². Korekta deklaracji na podatek od nieruchomości na 2012 r. wpłynęła do Urzędu Gminy w Olsztynie w dniu 25 lipca 2012 r.

W złożonej w dniu 28 stycznia 2013 r. deklaracji na podatek od nieruchomości na 2013 r. ww. podatnik ponownie jako podstawę opodatkowania wykazał powierzchnię użytkową budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - 30,00 m² oraz powierzchnię gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej również - 30,00 m².

Skutkiem powyższego było zawyżenie wymiaru podatku od nieruchomości: w 2009 r. w wysokości 19,80 zł, w 2010 r. w wysokości 20,40 zł, w 2011 r. w wysokości 21,00 zł, w 2012 r. w wysokości 17,55 zł), w 2013 r. w wysokości 318,45 zł.

Kontrolującym wyjaśniono, iż powyższe lokale będące przedmiotem wydzierżawienia przez podatników o nr karty 4968 i 4923 nie są lokalami wyodrębnionymi w rozumieniu art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz. U. z 2000 r. Nr 80, poz. 903 z późn. zm.).

Zadania w zakresie dokonywania czynności sprawdzających oraz wzywania podatników do składania wyjaśnień dotyczących deklaracji podatkowych wykonywał były Kierownik Referatu Podatków i Opłat. Nadzór w tym zakresie sprawowały p. Maria Haber – były Skarbnik Gminy Olsztyn, a od dnia 30 kwietnia 2013 r. p. Barbara Łuszczyńska – Skarbnik Gminy Olsztyn.

Wniosek nr 1

Przeprowadzić czynności sprawdzające w zakresie prawidłowości wykazania danych w deklaracjach na podatek od nieruchomości przez podatników o numerach kart kontowych 4968 i 4923, stosownie do art. 272, art. 274 a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749

z późn. zm.). W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, wszcząć w trybie art. 165 § 1 ww. ustawy Ordynacja podatkowa postępowanie podatkowe celem ustalenia zobowiązań w prawidłowej wysokości.

W zakresie windykacji zaległości podatkowych:

- *W okresie od 15 grudnia 2012 r. do czerwca 2013 r. zaniechano bieżącego wystawienia upomnień oraz tytułów wykonawczych wobec trzech podatników o numerach kart kontowych: 0282, 0472, 5655 zalegających z regulowaniem zobowiązań z tytułu łącznego zobowiązania pieniężnego. Naruszono tym art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2012 r. poz. 1015 z późn. zm.) oraz § 2, § 3 ust. 1 i § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonymi przepisami, wierzyciel jest zobowiązany do systematycznej kontroli terminowości zapłaty zobowiązań pieniężnych, a w razie uchylania się zobowiązanego od wykonania obowiązku wierzyciel powinien podjąć czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych. Jeśli podatek nie został zapłacony w terminie, wierzyciel wysłał upomnienie, a po bezskutecznym upływie terminu określonego w upomnieniu wierzyciel wystawia tytuł wykonawczy.*

Powyższe było niezgodne również z postanowieniami rozdziału V § 2 pkt 1, rozdziału VI § 1 pkt 4 Instrukcji w sprawie ewidencji i poboru podatków i opłat w Urzędzie Gminy w Olsztynie wprowadzonej Zarządzeniem Nr 83/09 Wójta Gminy Olsztyn z dnia 17 września 2009 r., zgodnie z którymi jeżeli podatnik nie zapłacił należności w terminie, pracownik księgowości podatkowej sporządza upomnienie, które wysyła do dłużnika za potwierdzeniem odbioru. Upomnienia wystawia się w następujących terminach:

- a) Podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek leśny od osób fizycznych:*
- do 30 kwietnia po upływie terminu płatności I raty,*
 - do 15 czerwca po upływie terminu płatności II raty,*
 - do 15 października po upływie płatności III raty,*
 - do 15 grudnia po upływie płatności IV raty.*

Tytuły wykonawcze sporządza się w następujących terminach:

- a) podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek leśny od osób fizycznych:*
- do 30 czerwca po upływie terminu płatności I i II raty,*
 - do 25 października po upływie płatności III raty,*
 - do 15 grudnia po upływie płatności IV raty,*

jeżeli termin płatności nie jest terminem ustawowym – 60 dni po upływie terminu płatności.

Zwłoka w wystawieniu upomnień na zaległości z tytułu łącznego zobowiązania pieniężnego wobec ww. podatników wynosiła od 58 dni do 195 dni od upływu terminu wyznaczonego w powyższym Zarządzeniu. Zwłoka w wystawieniu tytułów wykonawczych wyniosła od 194 do 362 dni od terminu wyznaczonego w powyższym Zarządzeniu.

Zadania w zakresie wystawiania i wysyłania upomnień do osób fizycznych, a także tytułów wykonawczych, wykonywał Inspektor ds. księgowości podatkowej. Nadzór w tym zakresie sprawowały p. Maria Haber – były Skarbnik Gminy Olsztyn, a od dnia 30 kwietnia 2013 r. p. Barbara Łuszczyńska – Skarbnik Gminy Olsztyn.

Wniosek nr 2

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Olsztyn w zakresie podejmowania czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych wobec zalegających z tytułu łącznego zobowiązania pieniężnego, stosownie do postanowień Zarządzenia Nr 83/09 Wójta Gminy Olsztyn z dnia 17 września 2009 r., art. 6 §1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2012 r. poz. 1015 z późn. zm.), § 2, § 3 ust. 1 i § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885).

W zakresie wynagrodzeń:

- *W dniu 25 marca 2011 r. Zastępcy Wójta Gminy Olsztyn przyznano dodatek specjalny na czas nieokreślony od dnia 1 stycznia 2011 r. Zgodnie z art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458 z późn. zm.) pracownikowi samorządowemu można było przyznać dodatek specjalny w związku z okresowym zwiększeniem zakresu obowiązków lub powierzeniem dodatkowych zadań. Wynika z tego, że dodatek specjalny ma charakter periodyczny i od 1 stycznia 2009 r. nie mógł być przyznany na czas nieokreślony. Pomimo tego, do dnia kontroli nie dokonano zmian w warunkach wynagradzania wymienionej osoby w celu dostosowania ich do art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458 z późn. zm.).
Dodatek specjalny dla Zastępcy Wójta przyznał p. Tomasz Kucharski – Wójt Gminy Olsztyn.*

Wniosek nr 3

Rozważyć możliwość podjęcia działań w celu dostosowania warunków wynagradzania Zastępcy Wójta Gminy Olsztyn do art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458 z późn. zm.).

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- *W dniu 4 października 2011 r. przekazano środki pieniężne na podstawowy rachunek bankowy jednostki Urzędu Gminy Olsztyn z rachunku bankowego Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej działającej przy Urzędzie Gminy w Olsztynie w kwocie 48.900,00 zł, w celu realizacji bieżącej płatności, tj. zapłaty faktury nr FS/5/08/2011 z dnia 31 sierpnia 2011 r. za roboty budowlane. Zwrotu środków pieniężnych z rachunku podstawowego dokonano w tym samym dniu. Finansowanie wydatków budżetowych środkami Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej, które nie stanowią środków publicznych, było niezgodne z § 28 oraz § 29 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1992 r. w sprawie pracowniczych kas zapomogowo-pożyczkowych oraz spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych w zakładach pracy (Dz. U. Nr 100, poz. 502 z późn. zm.) oraz z art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).*

Ponadto, w ewidencji księgowej Urzędu Gminy Olsztyn za 2011 r. na koncie 130 – „Rachunek bieżący jednostki” nie ujęto ww. operacji dotyczących wpływu środków oraz zwrotu środków z rachunku podstawowego na rachunek Kasy Zapomogowo- Pożyczkowej, które wynikały z wyciągu bankowego nr 192/2011 z dnia 4 października 2011 r.

Powyższe było niezgodne z zasadami funkcjonowania ww. konta określonymi w postanowieniach załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.) oraz opisem tego konta w zakładowym planie kont wprowadzonym Zarządzeniem nr 33/2008 Wójta Gminy Olsztyn z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości. Zgodnie z przytoczonymi przepisami, zapisy na koncie 130 są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić pełna zgodność zapisów między jednostką a bankiem.

W trakcie kontroli wyjaśniono, iż wskazanego przelewu dokonano wskutek pomyłki, a w dniu 4 października 2011 r. środkami zgromadzonymi na rachunku bankowym Kasy Zapomogowo- Pożyczkowej dysponowała p. Maria Haber – były Skarbnik Gminy Olsztyn.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej należały do pracowników Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Maria Haber – były Skarbnik Gminy Olsztyn.

Wniosek nr 4

Zapewnić dokonywanie wydatków budżetowych ze środków publicznych stosownie do art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885) oraz dokonywanie zapisów w ewidencji księgowej konta 130 – „Rachunek bieżący jednostki”, stosownie do postanowień Załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289).

- W latach 2010 - 2012 niebieżąco ujmowano w księgach rachunkowych operacje gospodarcze dotyczące zmian w stanie posiadania majątku trwałego. Naruszono tym art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), zgodnie z którym do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Ponadto, w myśl art. 24 ust. 5 pkt 1 ww. ustawy, księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bieżąco, jeżeli pochodzące z nich informacje umożliwiają sporządzenie w terminie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych, sprawozdań, w tym deklaracji podatkowych oraz dokonanie rozliczeń finansowych. Powyższe dotyczyło:

- sprzedaży działki nr 646/48 w Olsztynie na podstawie aktu notarialnego Rep A 3713/2011 z dnia 20 lipca 2011 r. Ujęcia zmniejszenia wartości środków trwałych dokonano pod datą 31 grudnia 2011 r. na podstawie zbiorczego dowodu księgowego PK/672/12/2011.

- sprzedaży działek o nr: 801/1, 801/5 i 802 położonych w Olsztynie na podstawie aktu notarialnego Rep A 1/2010 z dnia 5 stycznia 2010 r. Ujęcia zmniejszenia wartości środków trwałych dokonano z datą 31 grudnia 2010 r. na podstawie zbiorczego dowodu PK/214.
 - sprzedaży działki nr 825/11 położonej w Zrębicach Pierwszych na podstawie aktu notarialnego Rep A Nr 804/2012 z dnia 7 marca 2012 r. Ujęcia zmniejszenia wartości środków trwałych dokonano z datą 31 grudnia 2012 r. na podstawie zbiorczego dowodu PK/592/12/2012/17.
 - sprzedaży działki nr 1646/6 ha oraz udziału 1/3 części w działce 1646/7 położonej w Olsztynie, na podstawie aktu notarialnego Rep A 1633/2011 z dnia 21 kwietnia 2011 r. Ujęcia zmniejszenia wartości środków trwałych dokonano z datą 31 grudnia 2011 r. na podstawie zbiorczego dowodu PK/672/12/2011/19.
- Powyższe było również niezgodne z postanowieniami Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo- księgowych dla Urzędu Gminy Olsztyn przyjętej Zarządzeniem Nr 66/12 Wójta Gminy Olsztyn z dnia 28 czerwca 2012 r., poprzednio przyjętej Zarządzeniem Nr 33/2008 Wójta Gminy Olsztyn z dnia 21 maja 2008 r.

Zadania w zakresie sporządzania dowodów księgowych PK należały do pracowników Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Maria Haber – były Skarbnik Gminy Olsztyn.

Wniosek nr 5

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego Urzędu Gminy Olsztyn w zakresie prawidłowego ujmowania danych o zmianach w stanie posiadania mienia w ewidencji księgowej konta 011 – „Środki trwałe”, stosownie do art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885).

W zakresie długu publicznego:

- W latach 2009 - 2010 zaciągnięto dwie umowy pożyczki w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach przed uzyskaniem opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach o możliwości spłaty pożyczek. Powyższym naruszono art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 września 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), a poprzednio art. 83 ust. 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), zgodnie z którym w przypadku ubiegania się przez jednostkę samorządu terytorialnego o udzielenie kredytu lub pożyczki, a także w przypadku zamiaru emisji przez jednostkę samorządu terytorialnego papierów wartościowych, organ wykonawczy tej jednostki jest obowiązany uzyskać opinię regionalnej izby obrachunkowej o możliwości spłaty kredytu lub pożyczki lub wykupu papierów wartościowych. Umową Nr 76/2009/332/OW/ot/P z dnia 10 czerwca 2009 r. zaciągnięto pożyczkę w kwocie 5.110.945 zł, natomiast opinia Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach o możliwości spłaty tej pożyczki została wydana w dniu 30 czerwca 2009 r. Umową Nr 106/2010/332/OW/ot/ST/M z dnia 23 czerwca 2010 r. zaciągnięto pożyczkę w kwocie 999.081,71 zł; natomiast opinia Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach o możliwości spłaty tej pożyczki została wydana w dniu 12 lipca 2010 r.

Umowy pożyczek podpisał w imieniu Gminy Olsztyn p. Tomasz Kucharski – Wójt Gminy Olsztyn przy kontrasygnacie p. Marii Haber – byłego Skarbnika Gminy Olsztyn.

Wniosek nr 6

Zapewnić zaciąganie zobowiązań wynikających z umów pożyczki po uzyskaniu opinii regionalnej izby obrachunkowej o możliwości spłaty pożyczki, stosownie do art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885).

- *W latach 2009 - 2013 (do dnia zakończenia kontroli) zaniechano ujęcia w ewidencji księgowej kont 134 – „Kredyty bankowe” i 260 – Zobowiązania finansowe” w korespondencji z kontem 909 – „Rozliczenia międzyokresowe” odsetek od kredytów i pożyczek zaciągniętych na podstawie 5 umów zawartych w latach 2008 - 2010. Powyższe naruszyło zasady funkcjonowania kont 134, 260 i 909 określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.), a następnie w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2013 r. poz. 289) oraz postanowienia zakładowego planu kont dla budżetu, przyjętego Zarządzeniem Nr 66/12 Wójta Gminy Olsztyn z dnia 28 czerwca 2012 r., a poprzednio Zarządzeniem Nr 33/08 Wójta Gminy Olsztyn z dnia 21 maja 2008 r.*

Obowiązki w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej w zakresie kredytów i pożyczek należały do Inspektora w Referacie Finansowym. Nadzór w tym zakresie sprawowała do dnia 29 kwietnia 2013 r. p. Maria Haber – były Skarbnik Gminy Olsztyn, od dnia 30 kwietnia 2013 r. p. Barbara Łuszczczyńska – Skarbnik Gminy Olsztyn.

Wniosek nr 7

Zaprowadzić prawidłową ewidencję na kontach 134, 260 i 909 w zakresie naliczonych odsetek od kredytów oraz pożyczek, stosownie do zasad funkcjonowania ww. kont określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289).

Wniosek nr 8

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Olsztyn w zakresie ewidencjonowania odsetek od kredytów oraz pożyczek, stosownie do zasad funkcjonowania kont 134, 260 i 909 określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek

samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885).

W zakresie dotacji:

- *W 2011 r. dla Stowarzyszenia Ludzi Otwartych Serc „LOS” z Olsztyna udzielono dotacji w kwocie 20.000,00 zł w ramach zadania z zakresu ochrony i promocji zdrowia oraz działań na rzecz osób niepełnosprawnych. W umowie zawartej 15 marca 2011 r. dokonano zmiany zakresu rzeczowego zadania w stosunku do zakresu rzeczowego opisanego wcześniej w ofercie złożonej przez Stowarzyszenie.*

Zgodnie z art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2004 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 z późn. zm.) współpraca z organizacjami pozarządowymi odbywa się między innymi na zasadzie uczciwej konkurencji, z czego wynika, że zakres rzeczowy zadania zawarty w umowie powinien być tożsamy z zakresem zawartym w złożonej w otwartym konkursie ofercie.

W ofercie Stowarzyszenie zawnioskowało o przyznanie dotacji w kwocie 20.000,00 zł na zakup urządzenia do rehabilitacji TR – 1 HP Laser ze skanerem z automatycznym pomiarem odległości i wielkości pola zabiegowego o wartości 23.968,49 zł.

Natomiast do zawartej umowy dotacji załączono kosztorys, zgodnie z którym środkami z dotacji planowano pokryć następujące wydatki:

- *zakup aparatu do laseroterapii Polaris z aplikatorem skanującym w kwocie 11.000,00 zł,*
- *zakup uniwersalnego gabinetu usprawniania leczniczego typu „UGUL” z osprzętem podstawowym i stołem do UGUL-a w kwocie 3.740,00 zł,*
- *malowanie pomieszczeń rehabilitacyjnych zgodnie z decyzją PPIS w Częstochowie w kwocie 2.260,00 zł,*
- *dopłatę do badań i zabiegów rehabilitacyjnych dla pacjentów w kwocie 3.000,00 zł.*

Zadania w zakresie oceny ofert na realizację zadań własnych Gminy Olsztyn w 2011 r. wykonywała Komisja Doradczo- Opiniodawcza ds. współpracy z organizacjami Pozarządowymi, powołana na podstawie Zarządzenia Nr 5/2011 Wójta Gminy Olsztyn z dnia 2 lutego 2011 r. Umowę Nr U 0717/5/29/2011 z dnia 15 marca 2011 r. podpisał w imieniu Gminy p. Tomasz Kucharski – Wójt Gminy Olsztyn, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy.

Wniosek nr 9

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Olsztyn w zakresie przeprowadzania postępowań o udzielanie dotacji jednostkom spoza sektora finansów publicznych, stosownie do art. 5 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885).

- *W latach 2009 - 2013 (do dnia zakończenia kontroli) nie prowadzono ewidencji szczegółowej do konta 224 – „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetów*

środków europejskich". Powyższe niezgodne było z zasadami funkcjonowania tego konta zawartymi w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.), a następnie w załączniku nr 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.) oraz z zakładowym planem kont Urzędu ustalonym Zarządzeniem Nr 66/12 Wójta Gminy Olsztyn z dnia 28 czerwca 2012 r., a poprzednio Zarządzeniem Nr 33/2008 Wójta Gminy Olsztyn z dnia 21 maja 2008 r. Stosownie do postanowień ww. rozporządzeń, ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 224 powinna zapewnić możliwość ustalenia wartości przekazanych dotacji, według jednostek oraz przeznaczenia dotacji.

Ponadto, w latach 2011 - 2012 r. przekazywano dotacje dla jednostek sektora finansów publicznych z pominięciem konta 224 – „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetów środków europejskich”. Dotacje przekazywano bezpośrednio z konta 810 – „Dotacje budżetowe oraz środki z budżetu na inwestycje” w korespondencji z kontem 130 – „Rachunek bieżący urzędu”.

Powyższe było niezgodne z zasadami funkcjonowania kont 224 – „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetów środków europejskich” i 810 – „Dotacje budżetowe oraz środki z budżetu na inwestycje”, zawartymi w powołanych powyżej rozporządzeniach oraz z zakładowym planie kont Urzędu ustalonym Zarządzeniem Nr 66/12 Wójta Gminy Olsztyn z dnia 28 czerwca 2012 r., a poprzednio Zarządzeniem Nr 33/2008 Wójta Gminy Olsztyn z dnia 21 maja 2008 r. Zgodnie z postanowieniami ww. rozporządzeń konto 224 – „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetów środków europejskich” na stronie Wn konta 224 ujmuje się w szczególności: wartość dotacji przekazanych przez organ dotujący, w korespondencji z kontem 130; natomiast na stronie Ma konta 224 - wartość dotacji uznanych za wykorzystane i rozliczone, w korespondencji z kontem 810. Konto 810 – „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje”, służy do ewidencji dotacji budżetowych, płatności z budżetu środków europejskich oraz środków z budżetu na inwestycje. Na stronie Wn konta 810 ujmuje się m.in.: wartość dotacji przekazanych z budżetu w części uznanej za wykorzystane lub rozliczone, w korespondencji z kontem 224.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji dochodów budżetowych należały do Inspektora w Referacie Finansowym. Nadzór w tym zakresie sprawowała do dnia 29 kwietnia 2013 r. p. Teresa Haber – były Skarbnik Gminy Olsztyn. Od dnia 29 kwietnia 2013 r. funkcję Skarbnika Gminy Olsztyn pełni p. Barbara Łuszczynska.

Wniosek nr 10

Zaprowadzić ewidencję szczegółową do konta 224 – „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetów środków europejskich” mając na uwadze postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz

państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.) oraz zakładowy plan kont Urzędu ustalony Zarządzeniem Nr 66/12 Wójta Gminy Olsztyn z dnia 28 czerwca 2012 r.

Wniosek nr 11

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Olsztyn w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej do konta 224 – „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetów środków europejskich” oraz w zakresie prawidłowego ujmowania operacji związanych z przekazywaniem dotacji dla jednostek sektora finansów publicznych, stosownie do postanowień rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885).

W zakresie najmu i dzierżawy nieruchomości gminnych:

- *W dniu 17 grudnia 2012 r. zawarto w trybie bezprzetargowym na czas nieokreślony umowę dzierżawy Nr 6845.2/201/2012 terenu zabudowanego pawilonem handlowym o pow. 23 m² na parkingu przy ul. Zamkowej w Olsztynie (część działki nr 1894/2), bez uzyskania odrębnej zgody organu stanowiącego na bezprzetargowy tryb zawarcia tej umowy na czas nieokreślony. Powyższym naruszono art. 37 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651), oraz art. 18 ust. 2 pkt 9 lit.a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.). W myśl art. 37 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami zawarcie umów najmu lub dzierżawy na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony następuje w drodze przetargu, natomiast rada gminy może wyrazić zgodę na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tych umów. Zgodnie natomiast z art. 18 ust.2 pkt 9 lit.a ustawy o samorządzie gminnym do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących m.in. zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż trzy lata lub na czas nieoznaczony o ile ustawy szczególne nie stanowią inaczej; uchwała rady gminy jest wymagana również w przypadku, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość; do czasu określenia zasad wójt może dokonywać tych czynności wyłącznie za zgodą rady gminy.*

Rada Gminy w Olsztynie w uchwale Nr XL/324/10 z dnia 16 września 2010 r. wyraziła zgodę na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy na czas nieokreślony części działki nr 1894/2 o pow. około 28 m² oraz o powierzchni 23 m² terenu pod pawilon handlowy i terenu pod prowadzenie działalności gospodarczej o pow. 58 m² na rzecz dotychczasowych dzierżawców. Na podstawie ww. uchwały zawarto z dzierżawcą umowę nr 71442/227/2010 w dniu 1 października 2010 r. Powyższa umowa

została wypowiedziana dzierżawcy z dniem 10 kwietnia 2012 r. w związku z trwającym remontem Rynku i ul. Zamkowej w Olsztynie.

Zawierając umowę Nr 6845.2/201/2012 z dnia 17 grudnia 2012 r. powołano się ponownie na uchwałę Rady Gminy Olsztyn Nr XL/324/10 z dnia 16 września 2010 r. Zawarcie kolejnej umowy dzierżawy wymagało uzyskania ponownie zgody Rady Gminy w Olsztynie.

Zadania w zakresie oddawania nieruchomości Gminy w dzierżawę należały do Kierownika Referatu Nieruchomości i Gospodarki Komunalnej (poprzednio Referatu Geodezji, Gospodarki Komunalnej i Przestrzennej). Za gospodarowanie gminnym zasobem nieruchomości zgodnie z przepisem art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.) odpowiedzialność ponosi p. Tomasz Kucharski – Wójt Gminy Olsztyn.

Wniosek nr 12

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Olsztyn w zakresie prawidłowości oddawania nieruchomości gminnych w dzierżawę, stosownie do art. 37 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.) i art. 18 ust. 2 pkt 9 „a” ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885).

- W 2012 r. udzielono podmiotowi będącemu przedsiębiorcą ulgi w zapłacie zaległości z tytułu dochodów z czynszu za dzierżawę lokalu użytkowego, która stanowiła pomoc publiczną. Na podstawie Zarządzenia Nr 19/2012 Wójta Gminy Olsztyn z dnia 19 marca 2012 r. rozłożono na raty spłatę należności czynszowych w kwocie 4.417,36 zł. Przed udzieleniem ulgi nie uzyskano od przedsiębiorcy informacji o wysokości pomocy publicznej uzyskanej w okresie ostatnich trzech lat, poprzedzających dzień wystąpienia z wnioskiem o pomoc. Ponadto, nie wydano przedsiębiorcy zaświadczenia o wysokości udzielonej pomocy de minimis. Powyższym naruszono przepisy art. 37 ust. 1, i art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404 z późn. zm.) oraz postanowienia § 4 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 marca 2007 r. w sprawie zaświadczeń o pomocy de minimis i pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie (Dz. U. Nr 53, poz. 354 z późn. zm.).*

Ponadto, dzierżawcy umorzono odsetki od zaległości z tytułu czynszu z naruszeniem zasad umarzania należności, do których nie stosuje się przepisów Ordynacji podatkowej, określonych w Uchwale Nr XXXI/239/05 Rady Gminy w Olsztynie z dnia 22 listopada 2005 r. Zgodnie z ww. uchwałą organem uprawnionym do umarzania, rozkładania na raty, odraczania terminów płatności należności jest Wójt Gminy. Rozstrzygając sprawy o których mowa powyżej Wójt Gminy wydaje zarządzenia. Wójt udziela ulg na pisemny wniosek dłużnika lub z urzędu.

Nie wydano zarządzenia w sprawie umorzenia należnych odsetek, nie określono także kwoty w jakiej odsetki zostały umorzone. Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami złożonymi w trakcie kontroli, kwota umorzonych odsetek wynosiła 201,19 zł.

Obowiązki w zakresie gospodarki nieruchomościami komunalnymi należały do Kierownika Referatu Nieruchomości i Gospodarki Komunalnej (poprzednio Referatu Geodezji,

Gospodarki Komunalnej i Przestrzennej). Za gospodarowanie gminnym zasobem nieruchomości zgodnie z przepisem art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.) odpowiedzialność ponosi p. Tomasz Kucharski – Wójt Gminy Olsztyn.

Wniosek nr 13

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Olsztyn w zakresie wystawiania i wydawania beneficjentom pomocy publicznej zaświadczeń o udzielonej pomocy de minimis, oraz egzekwowania od przedsiębiorców ubiegających się o pomoc publiczną informacji o wysokości pomocy publicznej uzyskanej w okresie ostatnich trzech lat, poprzedzających dzień wystąpienia z wnioskiem o pomoc publiczną, mając na uwadze art. 37, art. 5 ust. 2 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404 z późn. zm.) oraz postanowienia § 4 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 marca 2007 r. w sprawie zaświadczeń o pomocy de minimis i pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie (Dz. U. Nr 53, poz. 354 z późn. zm.), a także art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885).

- W 2013 r. nie ujęto w księgach rachunkowych przypisu należności z tytułu dzierżawy części zabudowanej nieruchomości położonej w Zrębicach przy ul. Głównej 141 oraz nie ustalono stanu faktycznego zobowiązań wynikających z rozliczeń z dzierżawcą na podstawie umowy z dnia 27 października 2006 r. oraz protokołu uzgodnień z dnia 28 stycznia 2013 r.

Powyższym naruszono art. 20 i art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.) oraz art. 42 ust. 5 i art. 254 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2013 r. poz. 885). Zgodnie z powyżej wskazanymi przepisami ustawy o rachunkowości do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym (...). Zgodnie z art. 7 ust. 3 ww. ustawy o rachunkowości, wartość poszczególnych składników aktywów i pasywów, przychodów i związanych z nimi kosztów, jak też zysków i strat nadzwyczajnych ustala się oddzielnie. Nie można kompensować ze sobą wartości różnych co do rodzaju aktywów i pasywów, przychodów i kosztów związanych z nimi oraz zysków nadzwyczajnych. Zgodnie natomiast z art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązań czynności zmierzającą do wykonania zobowiązania.

Dzierżawca we wniosku z dnia 26 września 2012 r. wystąpił do Gminy Olsztyn o wymianę pieca c.o. w budynku, w którym dzierżawił część pomieszczeń na prowadzenie przychodni lekarskiej. W dniu 28 stycznia 2013 r. podpisano protokół uzgodnień, w którym ustalono, że Wyzierżawiający zwróci Dzierżawcy połowę kosztów za wymianę pieca c.o. w kwocie 2.968,33 zł, poprzez zaliczenie poniesionych kosztów na poczet czynszu na rzecz Gminy Olsztyn. Protokół uzgodnień podpisał w imieniu Gminy p. Tomasz Kucharski – Wójt Gminy Olsztyn.

Należny czynsz za dzierżawę ww. nieruchomości w 2013 r. wynosić powinien 1.410,23 zł brutto.

Ustalono ponadto, że w 2013 r. nie rozliczano podatku od towarów i usług z tytułu należnych opłat, nie wystawiano faktur VAT dokumentujących sprzedaż opodatkowaną, podatku nie rozliczano w ewidencjach ani deklaracjach VAT. Powyższe niezgodne było z art. 5 ust.1 pkt 1, art. 15 ust. 1 i 6 oraz art. 106 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.).

- W latach 2007 - 2011 zaniechano ujęcia w księgach rachunkowych przypisu należności z tytułu najmu lokalu użytkowego położonego we wsi Zrębice Pierwsze przy ul. Głównej 137, składającego się z czterech pomieszczeń o powierzchni 52,70 m², a także nie ustalono stanu faktycznego zobowiązań wynikających z rozliczeń z najemcą na podstawie Umowy i porozumienia z dnia 22 sierpnia 2007 r.

Powyższym naruszono art. 20 i art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.) oraz art. 42 ust. 5 i art. 254 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2013 r. poz. 885).

W porozumieniu z dnia 22 sierpnia 2007 r. udzielono zgody na wynajęcie lokalu użytkowego na okres 53 miesięcy, począwszy od sierpnia 2007 r., w zamian za wykonanie przez najemcę prac remontowych polegających na wykonaniu elewacji zewnętrznej budynku wraz z ociepleniem, obróbce blacharskiej dachu oraz wymianie okien za kwotę 24.200 zł. Miesięczny czynsz za wynajem ww. pomieszczeń ustalono dopiero począwszy od 1 stycznia 2012 r. w kwocie 7 zł/m² netto, tj. 450,05 zł brutto.

Porozumienie i umowę najmu z dnia 22 sierpnia 2007 r. podpisał w imieniu gminy p. Tomasz Kucharski – Wójt Gminy Olsztyn.

Ustalono także, że w latach 2007 - 2011 nie rozliczano podatku od towarów i usług z tytułu należnych opłat, nie wystawiano faktur VAT dokumentujących sprzedaż opodatkowaną, podatku nie rozliczano w ewidencjach ani deklaracjach VAT, co niezgodne było z art. 5 ust.1 pkt 1, art. 15 ust. 1 i 6 i art. 106 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.).

- W 2012 r. udzielono zgody na zawieszenie czynszu za dzierżawę nieruchomości zabudowanej pawilonem handlowym o pow. 23 m² oraz terenu pod prowadzenie działalności gospodarczej o powierzchni 57,54 m² na parkingu przy ul. Zamkowej w Olsztynie, z naruszeniem art. 59 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) oraz zasad określonych w Uchwale Nr XXXI/239/05 Rady Gminy Olsztyn z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie zasad i trybu umarzania wierzytelności należnych Gminie Olsztyn, do których nie stosuje się przepisów ustawy – Ordynacja Podatkowa, udzielania innych ulg w spłaceniu tych należności oraz wskazania organów do tego uprawnionych. Zgodnie z przytoczonymi przepisami, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem dłużnika lub interesem publicznym należności pieniężne mające charakter cywilnoprawny, przypadające jednostce samorządu terytorialnego lub jej jednostkom podległym, mogą być umarzane albo ich spłata może być odraczana lub rozkładana na raty, na zasadach określonych przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego.

Pismem z dnia 15 lutego 2012 r. dzierżawca wystąpił z wnioskiem o rozłożenie zaległości czynszowych na raty z terminem spłaty począwszy od miesiąca kwietnia 2012 r. (z treści pisma wynika, że dzierżawca zawiesił działalność na dzierżawionym terenie). Zaległości

z tytułu czynszu dzierżawnego w kwocie 4.417,36 zł dotyczyły czynszu za miesiąc od lipca do grudnia 2011 oraz za miesiąc styczeń 2012 r.

Zarządzeniem Nr 19/2012 Wójta Gminy Olsztyn z dnia 19 marca 2012 r. rozłożono zaległość na raty. Ponadto, w piśmie z dnia 8 marca 2012 r. Wójt Gminy Olsztyn wypowiedział umowę dzierżawy z dniem 10 kwietnia 2012 r. w związku z trwającym remontem rynku i ulicy Zamkowej w Olsztynie oraz zawiesił płatność czynszu za okres od 1 lutego 2012 r. do dnia 10 kwietnia 2012 r. Zgodnie z wyjaśnieniami złożonymi w trakcie kontroli przez pracowników Urzędu Gminy Olsztyn, czynsz za dzierżawę pawilonu handlowego za okresie od dnia 1 lutego do 10 kwietnia 2012 r. wynosił brutto 2.007,90 zł. W okresie od dnia 1 lutego do dnia 10 kwietnia 2012 r. zaniechano ujęcia w księgach rachunkowych przypisu należności z tytułu dzierżawy przedmiotowej nieruchomości, a także nie ustalono stanu faktycznego zobowiązań wynikających z rozliczeń z dzierżawcą na podstawie umowy dzierżawy Nr 71442/227/2010 z dnia 1 października 2010 r. i Aneksu Nr 1 z dnia 4 maja 2011 r. W powyższym okresie także nie rozliczano podatku od towarów i usług z tytułu należnych opłat, nie wystawiano faktur VAT dokumentujących sprzedaż opodatkowaną, podatku nie rozliczano w ewidencjach ani deklaracjach VAT. Powyższe niezgodne było z art. 5 ust. 1 pkt 1, art. 15 ust. 1 i 6 oraz art. 106 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.).

Zadania w zakresie gospodarowania zasobami gminy należały do Kierownika Referatu Nieruchomości i Gospodarki Komunalnej (poprzednio Referatu Geodezji, Gospodarki Komunalnej i Przestrzennej). Za gospodarowanie gminnym zasobem nieruchomości zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.) odpowiedzialność ponosi p. Tomasz Kucharski – Wójt Gminy Olsztyn.

Zadania w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych Gminy Olsztyn, ustalania należności oraz prowadzenia rejestrów dochodów i rejestru VAT należały do pracowników Referatu Finansowego. Nadzór w powyższym zakresie sprawowała w okresie do 29 kwietnia 2013 r. p. Maria Haber – były Skarbnik Gminy Olsztyn, a od dnia 30 kwietnia 2013 r. p. Barbara Łuszczewska – Skarbnik Gminy Olsztyn.

Wniosek nr 14

Ustalić a następnie ująć w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Olsztyn należności z tytułu: dzierżawy nieruchomości położonej w Zrębicach przy ul. Głównej 141, najmu lokalu użytkowego położonego we wsi Zrębice Pierwsze przy ul. Głównej 137, dzierżawy nieruchomości przy ul. Zamkowej zgodnie z zawartymi umowami oraz zobowiązania z tytułu nakładów poniesionych przez dzierżawców i najemców na przedmiot najmu i dzierżawy, mając na uwadze art. 42 ust. 5, art. 254 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885) oraz art. 7 ust. 3 i art. 20 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330).

Wniosek nr 15

Zapewniać udzielanie ulg w zakresie należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, stosownie do art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) oraz zasad określonych w Uchwale Nr XXXI/239/05 Rady Gminy w Olsztynie z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie zasad i trybu umarzania wierzytelności należnych

Gminie Olsztyn, do których nie stosuje się przepisów ustawy – Ordynacja podatkowa, udzielania innych ulg w spłacaniu tych należności oraz wskazania organów do tego uprawnionych.

Wniosek nr 16

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Olsztyn w zakresie wystawiania na bieżąco dowodów księgowych stwierdzających dokonanie operacji gospodarczej (w tym faktury VAT), celem wypełnienia obowiązku wprowadzenia do ksiąg rachunkowych Urzędu Gminy w Olsztynie, w postaci zapisu, każdego zdarzenia, które nastąpiło w tym okresie stosownie do art. 20 ust. 1 i ust. 2, art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330), art. 42 ust. 5 i art. 254 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885) oraz art. 5 ust.1 pkt 1, art. 15 ust. 1 i 6 oraz art. 106 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885).

W zakresie sprzedaży nieruchomości:

- *W latach 2010 - 2011 r. w ogłoszeniach o kolejnych ustnych przetargach nieograniczonych na sprzedaż działki gminnej położonej w Zrębicach Pierwszych nr 797/5 o pow. 1.596 m² oraz dz. Nr 1646/6 i 1/3 udziału w działce Nr 1646/7 położonej w Olsztynie o pow. 930 m², nie zamieszczono informacji o terminach poprzednich przetargów na sprzedaż ww. nieruchomości, czym naruszono art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.). Zgodnie z ww. przepisem, w ogłoszeniu o przetargu podaje się informacje zamieszczone w wykazie oraz czas, miejsce i warunki przetargu, a w razie ogłoszenia kolejnego przetargu lub rokowań, również terminy przeprowadzenia poprzednich przetargów.*

Powyższe dotyczyło:

- *ogłoszenia z dnia 8 września 2010 r. w sprawie II przetargu ustnego ograniczonego na sprzedaż działki o Nr 797/5 w Zrębicach Pierwszych,*
- *ogłoszenia z dnia 20 października 2010 r. w sprawie II przetargu ustnego nieograniczonego na sprzedaż działki Nr 1646/6 oraz 1/3 udziału w działce Nr 1646/7 w Olsztynie, oraz ogłoszenia z dnia 23 lutego 2011 r. w sprawie III przetargu ustnego nieograniczonego na sprzedaż ww. działek.*

Zadania w zakresie gospodarowania zasobami gminy należały do Kierownika Referatu Nieruchomości i Gospodarki Komunalnej (poprzednio Referatu Geodezji, Gospodarki Komunalnej i Przestrzennej). Za gospodarowanie gminnym zasobem nieruchomości zgodnie z przepisem art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.) odpowiedzialność ponosi p. Tomasz Kucharski – Wójt Gminy Olsztyn.

Wniosek nr 17

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Olsztyn w zakresie czynności związanych z przygotowaniem przetargów na sprzedaż nieruchomości gminnych, a w szczególności zamieszczaniem ogłoszeń o przetargach, zgodnie z art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r.

o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.) oraz postanowieniami art. 6 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. Nr 207, poz. 2108 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1113), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, w **terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w **zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4** ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnieść do **Kolegium** tutejszej Izby, w **terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej
Daniel Kołodziej